

N:o 12.

Af herrar J. W. Bengtsson i Häradsköp och C. Johansson i Aflösa, om skrifvelse till Kungl. Maj:t ang. förbud mot utskänkning af öl å lägerplatser och kasernområden.

Allt som oftast hör man med stor styrka framhållas, att all lagstiftning bör stödja sig på en stark folkmening samt att de lagar, hvilka icke mera uppbäras af ett mera allmänt rättsmedvetande, i mycket vidsträckt grad mistat sin samhällsdanande karaktär. Och betydelsen af ett sådant omdöme kan ju ej underkännas. Framför allt böra ej lagar och förordningar få ställa sig hindrande i vägen för reformer, hvarigenom ett folks sedliga och moraliska kraft kunde stärkas. På det området för den mänskliga utvecklingen böra både stora och små hinder undanröjas, ty endast genom ett dylikt förfarande kunna de bästa möjliga resultat ernås.

Bland de i vårt land för närvarande på dagordningen stående reformkrafven torde knappast något finnas, hvilket stödjes af en så vidt utbredd opinion, som krafvet på förbud mot försäljning af starkare maltdrycker å lägerplatser och kasernområden. I den frågan kan man utan tvekan våga påstå, att den ojämförligt större delen af svenska folket står enigt. För en sådan lagstiftning hafva icke allenast omkring 1200 kommunalstämmor och stora massor af nykterhetsvänner och värnpliktige, utan äfven årets kyrkomöte uttalat sig. Det är sålunda efter vårt förmenande ett reformkraf, som hvarken kan eller bör förfalla, utan alltjämt skall

återkomma, tills det funnit sin slutliga lösning i öfverensstämmelse med de uttalade önskemålen.

Visserligen finnas personer, hvilka icke i likhet med oss och många andra vilja erkänna vikten i sedligt och moraliskt afseende för våra värnpliktige af en sådan reform, utan måhända i likhet med en af rikets länsstyrelser tillägger ölutskänknigen på lägerplatserna en uppfostrande betydelse, men dels torde de personer och myndigheter, som hafva en dylik uppfattning, icke vara många, och dels synes oss äfven för sådana finnas tillräcklig anledning att medverka till reformens genomförande, blott de ville bedöma frågan på ett mera allsidigt sätt.

Enligt oss lämnade uppgifter, ankom under förliden sommar med järnväg till marketenteriet å en lägerplats för ett regemente icke mindre än 591 fat maldrycker, af hvilka, så vidt utrönas kunnat, två tredjedelar voro bayerskt öl och betingade enligt gällande taxa ett försäljningspris af omkring 15,000 kronor. Denna betydliga summa utgafs sålunda för en öfverflödsvara, som den allra största delen af de värnpliktige hvarken äro vana vid eller ens hafva råd att förtära i sina hem.

Då detta exempel är taget från ett område af vårt land, bland hvars befolkning nykterhetsrörelsen vunnit större utbredning än i många andra orter, så torde man icke skäligen kunna beskyllas för öfverdrift, om man använder detsamma vid bedömandet af reformens finansiella betydelse i större utsträckning. Och vid en dylik undersökning synes oss hvar och en kunna inse de skadliga verkningarna af ifrågavarande ölförsäljning, synnerligast som man väl vet, att de betydliga summorna till största delen hopbringas af värnpliktige, hvilka hafva sin enda egendom i sina friska lemmar.

Men det är icke nog med, att de sålunda onödigtvis utgifva sina mödosamt förvärfvade penningar. Till hemmen medförda fördärfliga lefnadsvanor, åsamkade under den tid den unge mannen danades för uppfyllandet af sin högsta medborgerliga plikt att i behofvets stund försvara fosterlandet, kunna för framtiden medföra ännu större men.

Det ofvan gjorda påståendet att krafvet på reformer i berörda afseende uppbäres af en stark opinion ute i landet torde äfven otvetydigt vara ådagalagdt genom den i Andra Kammaren under sistlidne års riksdag af herr Waldenström framlämnade och af honom jämte 109 andra ledamöter underskrifna motion om ifrågavarande ölhandel. Häraf synes oss framgå, att frågan vunnit stora sympatier bland alla samhällsklasser, samt att skäl förefinnas för att ånyo draga densamma under Riksdagens pröfning.

Det är med anledning häraf och under återopande af förlidet års utredning vid frågans behandling i Riksdagen, äfvensom det vi nu andragit vi tillåta oss vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes meddela förbud mot all utskänkning af öl å lägerplatser och kasernområden.

Stockholm den 19 januari 1904.

Carl Johansson,
Aflösa.

W. Bengtsson,
Häradsköp.
